

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра публічного управління, адміністрування та
інформаційної діяльності

06-14-206М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних завдань та самостійної роботи з
навчальної дисципліни
«Управління державною та комунальною власністю»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою
Публічне управління та адміністрування
спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною
радою з якості ННІЕМ
протокол № 2
від 31.10.2022 р.

Рівне – 2022

Методичні вказівки для виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Управління державною та комунальною власністю» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою ПУА спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Тихончук Л. Х. – Рівне : НУВГП, 2022. – 17 с.

Укладач:

Тихончук Л. Х., д.держ.упр., доцент кафедри публічного управління, адміністрування та інформаційної діяльності.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., доцент, завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та інформаційної діяльності.

Гарант (керівник) ОП: Антонова С. Є., к.е.н., доцент кафедри публічного управління, адміністрування та інформаційної діяльності.

Схвалено:

На засіданні групи забезпечення ОП 31.08.2022 р.

На засіданні кафедри – Протокол № 2 від 07.10.2022 р.

© Л. Х. Тихончук, 2022

© НУВГП, 2022

ЗМІСТ

	Стор.
1. Мета і завдання освітнього компонента.....	4
2. Тематика практичних занять.....	8
3. Методи навчання та контролю.....	12
4. Оцінювання знань студентів.....	12
5. Розподіл балів	13
6. Інформаційні ресурси.....	14

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Раціональний підхід до питань управління майном комунальної та державної власності підсилює спроможність державних інституцій та територіальної громади, дозволяє зробити роботу більш прогнозованою, направленою не лише на забезпечення суспільної стабільності, а й на сталий та збалансований розвиток. Це сприяє підвищенню інвестиційної привабливості державного та комунального майна, оздоровленню клімату для створення та розвитку високоякісних публічних послуг та бізнесу в державі та громадах.

Мета вивчення дисципліни – є:

- оволодіння системними знаннями з вітчизняної і міжнародної практики управління державною і комунальною власністю;

- вироблення навиків ефективного використання комунальної власності, в т.ч. в умовах реформування місцевого самоврядування та розвитку співробітництва територіальних громад;

- проаналізувати особливості приватизації державного та комунального майна в воєнний час

Ціль вивчення даної дисципліни є засвоєння:

-теоретичних засад управління державною і комунальною власністю;

- специфіки та різноманітності форм власності;

- генезису управління власністю;

- вивчення сутності та специфіки державної власності;

та дослідження:

- теоретичних засад управління власністю як об'єкта управління;

- методів управління як державною, так і комунальною власністю в умовах децентралізації і проблематики її еволюції;

- процесом приватизації державного та комунального майна в т.ч. в період воєнного стану.

Структура навчальної дисципліни обумовлена вищевказаними завданнями та складається з двох змістовних модулів, які включають теоретичні, організаційні та методичні аспекти різних напрямків управління державним та комунальним майном.

Методичні рекомендації спрямовані на формування у

студентів здатності самостійно мислити, на поглиблене опанування навчального матеріалу та засвоєння теоретичних знань, набуття практичних навичок виконання завдань.

У результаті вивчення освітнього компонента «УДКВ» здобувачі набувають таких компетентностей:

ЗК 6.Здатність працювати в команді.

ЗК 8.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК13. Здатність використовувати джерела управлінської, статистичної інформації для підготовки службових документів.

ФК14. Здатність досліджувати та розв'язувати складні проблеми управлінської діяльності, використовувати та впроваджувати нові підходи до публічного управління з метою підвищення його ефективності в різних сферах, секторах

Здобувачі отримують такі результати навчання:

ПРН4. Знати структуру та особливості функціонування

сфери публічного управління та адміністрування.

ПРН6. Знати та застосовувати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН17. Уміння використовувати іноземний досвід в публічному управлінні та адмініструванні.

ПРН19.Знати особливості реалізації управлінських функцій, використовувати системні знання про механізми, методи та інструменти публічного управління в різних сферах

2. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1.

Відносини власності. Право власності. Законодавче регулювання правового режиму державної і комунальної власності. Зарубіжна практика управління державною та комунальною власністю. – денна: 5 год./з 2 год.

Мета: Визначення особливостей об'єктів, суб'єктів, функцій власності. Теоретичні основи власності і права власності. Законодавча та нормативна база регулювання правового режиму державної і комунальної власності.

Дослідити: Положення основних нормативно-правових актів щодо управління державною і комунальною власністю. Порівняти практики управління державною та муніципальною власністю національної та закордонної..

Практичне заняття 2.

Органи управління державною і комунальною власністю. – денна: 5 год./ заочна : 2 год.

Мета: *Проаналізувати систему органів управління державною і комунальною власністю в Україні.*

Дослідити: Побудову органів управління державною і комунальною власністю в Україні, визначити основні функції органів управління даною власністю. Управління ФДМУ.

Практичне заняття 3.

Управління трансформацією об'єктів державної і комунальної власності в Україні. – денна: 5 год./ заочна : 1 год.

Мета: Засвоїти механізми приватизації, відчуження, передачі об'єктів права державної та комунальної власності.

Дослідження: Вирішення управлінських ситуацій в сфері приватизації, відчуження, передачі об'єктів права державної та комунальної власності. Державне регулювання після 24.02.2022.

Практичне заняття 4.

Способи управління використанням об'єктів державної і комунальної власності. - денна: 5 год./ заочна : 1 год.

Мета: Засвоїти теоретичні основи та особливості оренди, концесії, списання, як способів управління державною і комунальною власністю .

Дослідження: Розробка договорів оренди, концесії; підготовка документів до списання майна, нормативне регулювання списання майна. Особливості воєнного періоду.

Практичне заняття 5.

Формування та порядок обліку комунальної власності та державної власності – денна: 4 год./ заочна : 1 год.

Мета: Аналіз порядку оцінки вартості об'єктів державної і комунальної власності - методи оцінки та її розрахунку.

Дослідження: На прикладі фінансових документів ОМС та органів державної влади проаналізувати як оприбутковується та обліковується комунальна та державна власність, як проводиться оцінка даного майна. Вивчити особливості воєнного часу.

Практичне заняття 6.

Реорганізація підприємств державної і комунальної форми власності. Механізм банкрутства і ліквідації підприємств-денна:4 год./ заочна :1 год.

Мета: Засвоїти правові та організаційні підстави реорганізації підприємств державної та комунальної форми власності шляхом злиття, приєднання, поділу виділення, перетворення; поняття банкрутства (всіх його стадій) та причин його виникнення, опрацювати процедури визнання боржника банкрутом та ліквідації збанкрутілих підприємств. Процедури до підприємств на окупованих та звільнених територіях України.

Кейс: Аналіз установчих документів підприємств державної та комунальної форми власності . Алгоритму реалізації державного або комунального майна: приватизація та банкрутство (особливості під час воєнного стану).

Орієнтовні теми рефератів

1. РЕГУЛЯТОРНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТГ.
2. ОРЕНДА МАЙНА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ, ВІДМІННОГО ВІД ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК.
3. КОНЦЕСІЯ МАЙНА .
4. ПРИВАТИЗАЦІЯ КОМУНАЛЬНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО МАЙНА.
5. ПРИВАТИЗАЦІЯ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ.
6. СПИСАННЯ КОМУНАЛЬНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО

МАЙНА .

7. УПРАВЛІННЯ КОМЕРЦІЙНИМИ КОМУНАЛЬНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ, ЗАСНОВНИКОМ (ВЛАСНИКОМ ПОНАД 50 % ЧАСТОК) ЯКИХ Є РАДА ОТГ АБО ДЕРЖАВА.
8. БЛАГОУСТРІЙ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ ЯК ІНСТРУМЕНТ СПРИЯННЯ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ.
9. РОБОТА ОМС ІЗ МАЙНОМ ВІДУМЕРЛОЇ СПАДЩИНИ ТА БЕЗХАЗЯЙНИМ МАЙНОМ.
10. РОБОТА ЗІ СТЫГНЕННЯ ЗАБОРГОВАНОСТІ.
11. УДОСКОНАЛЕННЯ ДОГОВІРНОЇ РОБОТИ В ОМС.
12. ПОРЯДОК ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ОФОРМЛЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ ЇЇ РЕЗУЛЬТАТИВ.
13. ВІДОБРАЖЕННЯ ФАКТИВ ПЕРЕДАЧІ МАЙНА КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ.
14. ПОРЯДОК НАДХОДЖЕННЯ МАЙНА, КОШТИВ, РОБИТ ВІД МІЖНАРОДНИХ ДОНОРИВ.
15. ПРИВАТИЗАЦІЯ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМТСТВ.
16. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ПІДПРИЄМТСТВАМИ. ДОСВІД

ЗАХІДНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ.

3. МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЮ

Методи навчання: демонстрація, навчальна дискусія, дебати; технології викладання: рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати завдання зі складання та оформлення документів, вчасно здати модульні контролю знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом порівняння документа із еталонними зразками та аналітичним дослідженням разом із студентом. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу. Підсумковий контроль здійснюється у вигляді іспиту (банк тестових завдань).

4. ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання завдань поточного контролю проводиться з розрахунку від 0 до 100 балів.

Основними методами оцінювання є аналіз усних відповідей, виконання практичних задач, тестування, перевірка письмових завдань.

Оцінювання виконаних завдань, у тому числі творчого характеру, здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

5. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

За вчасне та якісне виконання завдань, студент отримує такі обов'язкові бали:

– 60 балів - за вчасне та якісне виконання практичних занять, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;

-20 балів – модуль 1;

- 20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Студенти можуть отримати додаткові бали за: виконання рефератів, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему можуть дослідницької роботи вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90–100	зараховано
82–89	
74–81	
64–73	
60–63	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Інформаційні ресурси

1. Волинець Т. В. Підстави набуття права комунальної власності територіальними громадами. *Європейські перспективи*. № 2, 2016. С. 99–104.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2003. №18, №19–20, №21–22. ст. 144.
3. Дробот І., Рачинський А. Формування відносин з управління комунальною власністю в Україні: організаційно-правовий аспект. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2011-4/doc/4/06.pdf>
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління об'єктами державної та комунальної власності: Закон України № 1405-VIII від 02.06.2016р. URL:

http://ukrainepravo.com/lawmaking/bill_enacted_into_law/zakon-ukra-ni-pro-vnesennya-zm-n-do-deyakikh-zakonodavchikh-akt-v-ukrani-shchodo-upravl-nnya-ob-cta/

5. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 5 лютого 2015 року № 157-VIII (редакція від 01.01.2018р.) URL: [//zakon3.rada.gov.ua/laws/show/157-VIII](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/157-VIII).

6. Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності Верховна Рада України; Закон від 03.03.1998 № 147/98-ВР зі змінами станом на 04.04.2016р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/147/98-%P0%B2%P1%80>.

7. Про право комунальної власності та управління об'єктами права комунальної власності, об'єктами спільної власності територіальних громад: проект Закону України URL: [//w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=1306&skl=6](http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=1306&skl=6)

8. Про оренду державного та комунального майна: Закон України №1055-1 від 06.09.2019 р. Верховна Рада України URL: w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66716

9. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні Закон України від 12.07.2001 № 2658 – 14. *Відомості Верховної Ради України*, 2001. №47. Ст. 2513

10. Про приватизацію державного і комунального майна Закон України від 18.01.2018 р. №2269- URL: VIII:[//zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19)

11. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від від 21.09.2006 № 185-V. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР), 2006, № 46, ст.456 URL: <https://zakon.help/law/185-V/>.

12. Роз'яснення Міністерства юстиції України щодо управління майном спільної власності територіальних громад. URL: <http://rozvytok.in.ua/law/roz-yasnennya/751->

13. Токачук А. Актуальні питання власності у місцевому самоврядуванні. URL: http://www.irbisuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuvcgiirbis_64.exe?C21C

OM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/apdyo_2013_4_55.pdf

14. Управління комунальною власністю в умовах реформування місцевого самоврядування та розвитку міжмуніципального співробітництва : навчально-практичний посібник / За заг. редакцією Шкільняка М. М., Толкованова В. В., Журавля Т. В. Київ. 2019. 310 с.

15. Imbalances between revenues and expenditures of local rural budget in the process of fiscal decentralization in Ukraine: Assessment and modeling. Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development Vol. 21, Issue 2, 2021 PRINT ISSN 2284-7995, E-ISSN 2285-3952, Pages: 671–683. <https://cutt.ly/6RhuXQV/>
<https://cutt.ly/lRhiwab>.

Tsybaliuk Iryna, Pavlikha Nataliia, Barskyi Yurii, Tihonchuk Lesia, Korneliuk Olga, Naumenko Nataliya, Kovshun Nataliia Web of Sciences (WOS).

16. Державне регулювання процедури банкрутства в Україні: нові можливості для кредиторів і боржників.

17. Тихончук Л. Х., Сиротюк О. В. Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції: зб. тез X Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 337–338.

18. Тихончук Л. Х. Інституційна динаміка імперативів державного управління: суспільно-економічні детермінанти. *Наукові основи та імплементація світових практик місцевого самоврядування і об'єднання територіальних громад* : колективна монографія / Сазонець І. Л., Алейнікова О.І. та ін.; за наук. ред. д.екон.н., проф. Сазонця І. Л. Рівне : Волин. Обереги, 2017. 216 с. С. 10–23.

19. 4. Тихончук Л. Х., Левицький І. О. Державна реєстрація та публічно-правовий спір. точки дотику. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. Тез X Міжнародної науково-практичної конференції

вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 299–301.

20. Приватизація комунального майна : відеоуроки. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/13349>